

Kuvailun keventäminen

Ulla Ikäheimo

Melindan Talonmiehen tuokio

12.10.2017

Mistä on kysymys?

Kuvailustandardiryhmän (entinen Kuvailustandardien kansallinen kehittämisryhmä) hanke

- § RDA:n ydinelementtien miettiminen uudestaan
- § RDA:n vaihtoehtoisten kohtien linjaukset
- § Kuvailutasojen määrittely
- § Vertailu MARC 21 –kenttiin: merkitäänkö sama tieto useampaan kohtaan, merkitäänkö semanttisesti turhia tietoja?

Työryhmän työvaiheet

- § Vuoden 2017 kokouksissa käyty läpi suomalaisia linjauksia, korjattu sanamuotoja, poistettu turhia linjauksia
- § Kokouksessa 31.10. jatketaan RDA:n luvusta Yhteisöjen identifiointi (11.6)
- § Joulukuussa tulossa raportti uusista linjauksista ja toimenpiteistä kommentoitavaksi muille kuvailuryhmille ja kirjastoille
- § Työtä voi seurata kuvailustandardityöryhmän sivuilta <https://www.kiwi.fi/pages/viewpage.action?pageId=78381648>

Esimerkkejä linjausten muutoksista

2.8.4 Kustantajan nimi

- § RDA: YDINELEMENTTI. Jos tiedonlähteessä on useampi kustantajan nimi, vain ensimmäinen on ydinelementti.
- § SKL: Lisäydinelementti. Kaikkien tiedonlähteessä esiintyvien kustantajien nimet merkitään, poikkeuksena sarja-aineiston kuvailu.
- § Työryhmän ehdotus: Poistetaan linjaus eli noudatetaan pääsääntöä vain yhden kustantajan merkitsemisestä.

6.2.2.7 Muulla kuin kuvailevan yhteisön käyttämällä kirjoitusjärjestelmällä löytyvät nimekkeet

§ RDA: Jos teoksen nimeke löytyy kirjoitusjärjestelmällä joka poikkeaa kuvailevan yhteisön käyttämästä kirjoitusjärjestelmästä, translitteroidaan nimeke yhteisön valitseman skeeman mukaan. Vaihtoehto: Jos tietolähteissä esiintyy kuvailevan yhteisön käyttämällä kielellä oleva vakiintunut nimeke tai nimekkeen muoto, valitaan se ensisijaiseksi nimekkeeksi.

§ Työryhmän ehdotus:

Lisätään linjaus: Sovelletaan vaihtoehtoa

Kuvailutasot

- § Työryhmä nyt määritellyt kolme tasoa
 - § ”RDA-minimitaso” - sisältää RDA:n määrittelemät ydinelementit (huom! ennakko- ja hankintatietueet ovat tästä vielä matalampaa tasoa)
 - § ”välitaso” – ydinelementit ja suomalaisten kirjastojen linjaamat lisäydinelementit (esim. Melinda-kuvailu)
 - § ”täydellinen taso” – ydin- ja lisäydinelementit sekä kansallisbibliografian määrittelemät elementit
- § Myös kahdesta tasosta keskusteltu – työryhmä on kuitenkin hienojakoisemman tasomäärittelyn kannalla
- § Kirjastot voivat linjata tiettyjä lisäelementtejä omien tarpeidensa mukaan – tasoa ei kuitenkaan saa alittaa

Keventäminen vai mikä?

- § Sujuvoittaminen?
- § Tarkentaminen?
- § Kehittäminen?

RDA-kuvailun tarkoitus on *löytää, tunnistaa, valita ja saada* aineistot (+ henkilöt, yhteisöt, käsitteet)

- § Loputtomiin ei voida keventää, vaan kuvailuohjeiden henki ja tarkoitus on säilytettävä
- § Kuvailun yhtenäisyys edellyttää yhteisiä sääntöjä ja sovellusohjeita
- § Kevyehkösti mutta *oikein* tehtyä voivat toiset kuvailijat täydentää

Helsingin kaupungin museo 1957, kuvaaja tuntematon

Ulla.ikaheimo@helsinki.fi

Kuvailustandardiryhmä
kuvailustandardit-posti@helsinki.fi